

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1877. Andra Kammaren. N:o 26.

Tisdagen den 27 Mars.

Kl. 2 e. m.

§ 1.

Herr vice Talmannen förde ordet under detta sammanträde.

§ 2.

Justerades protokoll för den 17 och 20 innevarande Mars.

§ 3.

Föredrogs, men bordlades å nyo Stats-Utskottets utlåtande N:o 21, angående regleringen af utgifterna under riksstatens Åttonde hufvudtitel, och beslöt Kammaren, på derom af Herr vice Talmannen gjord hemställan, att nämnda utlåtande skulle å föredragningslistan uppföras främst bland de två gånger bordlagda ärenden, hvilka skola förekomma till behandling näst efter afslutandet af de till den 7 instundande April utsatta gemensamma omröstningarne.

§ 4.

Herr vice Talmannen hemställde, att Stats-Utskottets memorial N:is 47—49 skulle å föredragningslistan uppföras främst bland de två gånger bordlagda ärenden, som skulle förekomma till behandling i nästa sammanträde.

§ 5.

Anmäldes till bordläggning följande inkomna ärenden:

Stats-Utskottets memorial N:o 50, med anledning af erhållen återremiss å Stats-Utskottets i memorial N:o 40 framställda förslag till voteringsproposition i anledning af Kamrarnes skiljaktiga beslut rörande Kongl. Maj:ts nådiga proposition angående beviljande af stats-

bidrag för ny tomtreglering i Strömstad i följd af den staden senast öfvergångna brand;

N:o 51, med anledning af erhållen återremiss å Stats-Utskottets i memorial N:o 41 framställda förslag till voteringsproposition i anledning af Kamrarnes skiljaktiga beslut rörande Kongl. Maj:ts nådiga proposition angående beviljande af statsbidrag för ny tomtreglering i Söderhamn efter den staden senast öfvergångna brand;

Banko-Utskottets memorial:

N:o 8, i fråga om anslag till en enke- och pupillkassa vid Riksbankens afdelningskontor och pappersbruk;

N:o 9, i fråga om anslag till en understödskassa för enkor och barn vid Riksbankens pappersbruk; samt

N:o 10, i fråga om inköp af fastighet i Luleå för Riksbankens dervarande afdelningskontor; och skulle dessa ärenden uppföras främst å föredragningslistan för nästa sammanträde.

Kammarens ledamöter åtskildes kl. 2¹/₄ e. m.

In fidem

Gustaf Westdahl.

Lördagen den 31 Mars.

Kl. 2 e. m.

Herr vice Talmannen ledde i detta sammanträde Kammarens förhandlingar.

§ 1.

Justerades protokollen för den 21, 22 och 23 innevarande månad.

I sammanhang med justeringen af protokollet för sistnämnde dag anförde

Herr Nils Larson: Jag skall bedja att till dagens protokoll få anmäla min reservation mot det beslut, Kammarerna den 23 i denna månad fattade i anledning af Herr Adlersparres motion om underdånig skrifvelse, angående aflöningsättet för Kongl. flottans befäl och underbefäl.

Herr Sjö: Äfven jag anhåller att få anmäla min reservation emot Kammarens, af Herr Nils Larson nyss omförmälda beslut.

§ 2.

Föredrogos, hvar efter annat, Stats-Utskottets memorial:

N:o 50, med anledning af erhållen återremiss å Stats-Utskottets, i memorial N:o 40, framställda förslag till voteringsproposition i anledning af Kamrarnes skiljaktiga beslut rörande Kongl. Maj:ts nådiga proposition angående beviljande af statsbidrag för ny tomtreglering i Strömstad i följd af den staden senast öfvergångna brand; och

N:o 51, med anledning af erhållen återremiss å Stats-Utskottets, i memorial N:o 41, framställda förslag till voteringsproposition i anledning af Kamrarnes skiljaktiga beslut rörande Kongl. Maj:ts nådiga proposition angående beviljande af statsbidrag för ny tomtreglering i Söderhamn efter den staden senast öfvergångna brand; och blefvo der-vid de i dessa memorial föreslagna voteringspropositioner af Kam-maren godkända.

§ 3.

Föredrogos och bordlades för andra gången Banko-Utskottets memorial N:is 8—10.

§ 4.

Efter föredragning dernäst af Stats-Utskottets memorial N:o 47, med förslag till voteringsproposition i anledning af Kamrarnes skilj-aktiga beslut rörande en punkt af Stats-Utskottets utlåtande angående riksstatens Andra hufvudtitel, godkände Kam-maren den i nämnda memorial föreslagna voteringspropositionen.

§ 5.

Förekom till behandling Stats-Utskottets memorial N:o 48, med svar å återremiss och förslag till voteringspropositioner i anledning af Kamrarnes skiljaktiga beslut i åtskilliga frågor, rörande anslagen under riksstatens Femte hufvudtitel.

Punkterna 1—4.

De i dessa punkter föreslagna voteringspropositioner godkändes.

Punkten 5.

Sedan Riksdagens senast församlade revisorer uti sin till Riks-dagen afgifna berättelse, angående statsverkets tillstånd och förvalt-

*Ang. stats-
revisorernes
framställning
i fråga om
pansarbry-
tande kanoner
för flottan.*

ning under år 1874, bland annat anført, att revisorerne af anförda skäl ansåge ej allenast att nya beställningar för flottan af pansarbrytande kanoner enligt 1864 års franska modell icke vidare borde ega rum, utan ock att tillverkningen af de redan beställda, men ännu ej påbörjade kanonerna borde inställas och kontraktet rörande dem ändras i öfverensstämmelse med 1870 års modell, hade Stats-Utskottet uti 22 punkten mom. b af dess utlåtande N:o 18 föreslagit, att revisorerne ifrågavarande anmärkning icke måtte till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Detta förslag, som Andra Kammaren till Utskottet återförvisat, hade af Första Kammaren blifvit bifallet, i anledning hvaraf Utskottet i nu föreliggande punkt allenast gjort den hemställan, att Andra Kammaren måtte i ämnet fatta beslut.

Sedan Stats-Utskottets ofvan berörda hemställan i 22 punkten mom. b af utlåtandet N:o 18 blifvit uppläst, begärdes ordet af

Herr Hedin, som yttrade: Då Första Kammaren bifallit Utskottets hemställan, att revisorerne ifrågavarande anmärkning icke måtte till någon Riksdagens åtgärd föranleda, så läser Andra Kammaren icke kunna åstadkomma något annat resultat, utan får finna sig vid att låta vid Utskottets hemställan bero. Men, såsom Kammaren väl torde erinra sig, kan ett sådant beslut icke komma att utgå från det motiv, att Kammaren skulle vara med Utskottet ense i dess omdöme om revisorerne framställning. Denna Kammare återremitterade nemligen utan votering ärendet till Utskottet, och det läser icke vara något tvifvel om den mening, som Kammaren dervid uttalade, nemligen att Kammaren eller åtminstone en öfvervägande majoritet inom densamma ansåg, att revisorerne haft befogenhet att framkomma med sin anmärkning eller åtminstone fann den vara af vigt. Jag tager mig därför friheten att föreslå, det Kammaren, på samma gång den låter vid Utskottets hemställan bero, upprätthåller denna sin uttryckta opinion genom att fatta det beslut, att Kammaren, som, genom sitt beslut att till 500,000 kronor nedsätta det till artillerimateriel äskade anslag, erkänt vigten af revisorerne framställning, låter vid Stats-Utskottets hemställan bero.

Herr Berg: Jag ber att få yrka bifall till slutet i det af den föregående talaren framställda förslag, eller att Kammaren måtte låta vid Stats-Utskottets hemställan bero. För min del tror jag deremot det vore något vågadt, om Kammaren nu på det af nämnde talare föreslagna sätt äfven skulle inlåta sig i någon förklaring, huru vida Kammarens majoritet genom dess åberopade beslut haft för afsigt att uttala det revisorerne ifrågavarande framställning varit af vigt, och jag tror äfven att det är för ändamålet tillräckligt, om Kammaren helt enkelt beslutar på sätt jag nyss yrkat.

Häruti instämde Herr *Clairfelt*.

Herr Carl Ifvarsson: Jag ber också att få instämma med den siste talaren, och tror att Kammaren lämpligast fattar sitt beslut i denna fråga genom att bifalla hans förslag.

Herr Adlersparre: För min del finner jag det naturligtvis icke vara af särdeles *mycken* vikt, om den ena eller andra af de här föreslagna klämmarne vinner Kammarens bifall, men jag tycker verkligen, att Herr Hedins förslag innebär så mycken billighet, att jag icke kan inse, att någon berättigad anledning förefinnes att deremot framställa protest. Ty nog är det sant, mine Herrar, att denna artillerifråga är af vikt, och nog hade revisorerne, äfven under förutsättning att de misstagit sig i sin uppfattning, sådana fakta att anföra, att man tryggt kan påstå, att deras framställning varit förtjent af ett annat öde, än som från Stats-Utskottet kommit den till del.

Det är endast dessa ord jag velat uttala.

Herr Hedin: Jag ber endast att få erinra derom, att Kammaren genom sitt beslut att återremittera ärendet till Utskottet redan tydligen gifvit ett erkännande af hvad jag i mitt förslag framhållit, att nemligen frågan af Kammaren ansetts vara af vikt och sålunda förtjent en annan behandling, än som från Utskottets sida kommit den till del.

Efter det öfverläggningen förklarats slutad, gaf Herr vice Tal-
mannen propositioner på de olika yrkanden, som af Herrar Hedin och Berg blifvit gjorda; och enär propositionen på bifall till Herr Hedins förslag besvarades med öfvervägande ja, hade Kammaren således, rörande Stats-Utskottets hemställan i 22 punkten mom. b af dess utlåtande N:o 18 angående regleringen af utgifterna under riksstatens Femte hufvudtitel, fattat följande beslut:

“att Kammaren, som, genom sitt beslut att till 500,000 kronor nedsätta det till artillerimateriel äskade anslag, erkänt vigten af revisorerne framställning, låter vid Stats-Utskottets hemställan bero.”

§ 6.

Vid derefter skedd föredragning af Stats-Utskottets memorial N:o 49, i anledning af Kamrarnes skiljaktiga beslut i vissa frågor rörande anslagen under riksstatens Sjette hufvudtitel, gillade Kammaren Utskottets i *1:sta punkten* af samma memorial afgifna yttrande samt godkände den i *2:dra punkten* föreslagna voteringspropositionen.

§ 7.

Till bordläggning anmäldes följande inkomna ärenden:

Bevillnings-Utskottets betänkande N:o 9, angående allmänna bevillningen; samt

Ang. statsrevisorerne framställning i fråga om pansarbrytande kanoner för flottan.
(Forts.)

Lag-Utskottets utlåtanden:

N:o 16, i anledning af väckta motioner, dels om ändring i Kongl. förordningen den 31 Oktober 1873 angående främmande trosbekännare och deras religionsöfning, dels ock om upphäfvande af eller ändring i Kongl. förordningen den 11 December 1868 angående särskilda sammankomster för andaktsöfning;

N:o 17, i anledning af väckt motion angående ändring i gällande stadganden om stämningars utställande till första rättegångsdagen af ting eller sammanträde samt rättsökandes skyldighet att då iakttaga inställelse;

N:o 18, i anledning af väckt motion om ändring i 30 kap. 5 och 6 §§ Rättegångsbalken; och

N:o 19, i anledning af väckt motion om upphäfvande af gällande bestämmelser angående husförhørs hållande.

Dessa ärenden skulle å föredragningslistan för nästa sammanträde uppföras före de ärenden, som redan blifvit två gånger bordlagda.

§ 8.

Herr Jöns Pehrsson, som anmält sig vilja afgifva en motion, blef för sådant ändamål uppropad och anförde:

Då det förslag till ny utsökningslag, som nu föreligger till Riksdagens behandling, icke innehåller något stadgande om sättet att utsöka resterande kommunalutskylder, vågar jag med anledning deraf i detta afseende väcka motion, under förväntan att Riksdagen åtminstone måtte uttala sig på hvilket sätt dylika utskylder lämpligen på ett enklare och mindre kostsam sätt, än som nu sker, må kunna uttagas.

Herr *Jöns Pehrsson* aflemnade derefter sin motion, hvilken bordlades med åtecknad ordningsnummer 139.

Äfvenledes afgåfvos motioner dels af Herr *A. Hedin*, om ändring af § 1 mom. 10 i Tryckfrihetsförordningen, och dels af Herr *C. J. Svensén*, om tillägg till § 60 i Riksdagsordningen; och blefvo jemväl dessa motioner, som erhöilo ordningsnumren 140 och 141, på begäran bordlagda.

§ 9.

Föredrogs och godkändes Bevillnings-Utskottets förslag till Riksdagens underdåniga skrifvelse N:o 18, angående stämpelpappersafgiften.

§ 10.

Justerades protokollsutdrag för detta sammanträde.

§ 11.

Herr vice Talmannen tillkännagaf, att Herr *Hagerman* anmält att han, som numera vore återställd efter sin sjukdom, denna dag åter intagit sin plats bland Kammarens ledamöter.

Sammanträdet afslutades kl. $\frac{3}{4}$ 3 e. m.

In fidem
Gustaf Westdahl.
